

การพัฒนารูปแบบการสอนแบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา
สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

The Development of The Blended Learning Model to Enhance Problem-Solving Skills of
The Elementary Education Program Students of
Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Received: January 18, 2019

Revised: February 26, 2019

Accepted: February 28, 2019

กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์*

Kulakarn Suwanrak

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา และศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยการเปรียบเทียบความรู้ทางคณิตศาสตร์ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการสอน เปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาก่อนและหลังการใช้รูปแบบการสอน และศึกษาความพึงพอใจมีต่อรูปแบบการสอน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา จำนวน 51 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test Dependent Samples ผลการวิจัย พบว่าความรู้คณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหานั้นสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านทักษะการแก้ปัญหานั้น นักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหานั้นสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจมีต่อรูปแบบการเรียนการสอนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหานั้น สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.22)

คำสำคัญ : รูปแบบการสอนแบบผสมผสาน / ทักษะการคิดแก้ปัญหา

* อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Abstract

The purpose of this research were: 1) to develop the blended learning instruction model to enhance problem-solving skills: 2) to study the effects of using teaching styles to enhance problem-solving skills include to compare mathematical knowledge and problem-solving skills pre-program and post-program, compare the problem-solving skills pre-program and post-program and to study the results were analyzed with mean, standard deviation and t-test dependent samples. The research finding were follows: 1) The Mathematical knowledge of elementary education program students with learning of the blended learning model to enhance problem-solving skills were higher than pre-program and significantly at the level .05. 2) The problem-solving skills of elementary education program students with learning of the blended learning model to enhance problem-solving skills were higher than pre-program and significantly at the level .05 and 3) elementary education program students' satisfaction toward blended learning model was at a very high level. ($\bar{X}$ = 4.22)

Keywords : Blended Learning / Problem-Solving Skills

บทนำ

ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดนวัตกรรมอย่างรวดเร็ว ซึ่งสถานการณ์และสภาพแวดล้อมของประเทศที่เป็นทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน ดังนั้นบริบทและเงื่อนไขการพัฒนาทั้งภายในประเทศต้องนำประเทศไปสู่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามแผนของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) สนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมาย การวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบจึงมีความจำเป็น โดยต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีเกียรติ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาจึงต้องมีการปฏิรูปการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตลอดช่วงชีวิต ปฏิรูปการเรียนรู้ในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนแปลงบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อ

พัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้ออกจากระบบการศึกษา รวมถึงความตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท และการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วย การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเพียงอ่านออกเขียนได้ แต่ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติ และการสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน จะไม่เป็นเพียงผู้รับ ผู้เรียนต้องฝึกการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นโค้ชที่คอยออกแบบการเรียนรู้เพื่อช่วยผู้เรียนให้บรรลุผลได้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น จะต้องมีความรู้ความสามารถ และทักษะต่างๆ เพื่อตอบสนองกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ 3R x 7C

ทักษะการคิดแก้ปัญหาเป็นหนึ่งในทักษะในศตวรรษที่ 21 สำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมมนุษย์ ซึ่งจะต้องใช้การคิดเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ทักษะและกระบวนการคิดแก้ปัญหาเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตที่วุ่นวายซับซ้อนได้เป็นอย่างดี ผู้ที่มีทักษะการคิดแก้ปัญหาก็จะสามารถเผชิญกับภาวะสังคมซับซ้อนวุ่นวายได้เป็นอย่างดี ผู้ที่มีทักษะการคิดแก้ปัญหาก็จะสามารถเผชิญกับภาวะสังคมซับซ้อนวุ่นวายได้อย่างเข้มแข็ง มั่นคง ทักษะการแก้ปัญหาจึงมิใช่เป็นเพียงการรู้จักคิด และรู้จักการใช้สมอง หรือมุ่งพัฒนาสติปัญญาเพื่อแก้ปัญหาแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังสามารถพัฒนาทัศนคติ วิถีคิด ค่านิยม ความรู้ ความเข้าใจในสภาพการณ์ของสังคมได้ดีอีกด้วย การคิดแก้ปัญหาก็เป็นทักษะกระบวนการที่สำคัญจำเป็นในสถานะสังคมปัจจุบัน ในการจัดการศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีโอกาสฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหา (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2551: 150)

การศึกษาก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) และการเรียนการสอนสำหรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม โดยมีเทคโนโลยีมาช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้ได้จากทุกเวลา ทุกสถานที่ ใช้เทคโนโลยีที่เกิดความคุ้มค่า เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและทำงานร่วมกันในสังคมได้ ควรมีกิจกรรมที่สนับสนุนการทำงานแบบเป็นกลุ่มหรือทีม ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่มีแนวคิดที่สำคัญที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างความรู้ที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน เพื่อสร้างและปรับโครงสร้างทางปัญญาจากสิ่งแวดล้อมภายนอกหรือความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเอง โดยองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการสร้างความรู้ในตัวผู้เรียน คือ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับสื่อ โดยจากการพัฒนาและเติบโตด้านเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่ช่วยยืนยันได้ว่าการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาและสถานที่ ผ่านช่องทางออนไลน์ที่หลากหลายในปัจจุบัน

.....

ซึ่งช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอนบนระบบเครือข่ายออนไลน์ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้ผ่านระบบเครือข่าย ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้ความคิด และแก้ไขปัญหา ร่วมกัน รวมถึงได้รับการฝึกฝนทักษะกระบวนการแสวงหาความรู้ ทักษะการบันทึกความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการจัดการกับความรู้ ทักษะการแสดงออก ทักษะการสร้างความรู้ใหม่ และทักษะการทำงานเป็นกลุ่มผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของผู้เรียน ส่งเสริมและสนับสนุนทักษะของผู้เรียนให้สามารถสร้างความรู้จากการแบ่งปัน ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือบนระบบเครือข่ายออนไลน์ โดยการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นการบูรณาการระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนผ่านบทเรียนออนไลน์ เข้ามาช่วยในเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนเรียนรู้ ทำกิจกรรม สร้างความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถ่ายทอดการเรียนรู้ อาศัยการเรียนรู้ร่วมกันในการเรียน และให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ อีกทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ขึ้นได้ด้วยตนเอง โดยที่สมาชิกแต่ละคนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการแบ่งปันทรัพยากรทางการเรียนรู้รวมถึงการให้กำลังใจแก่กันและกัน สมาชิกแต่ละคนต้องรับผิดชอบการช่วยส่งเสริมกระบวนการทำงานเป็นทีมร่วมกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้การเรียนออนไลน์ ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้รายบุคคล ลดข้อจำกัดความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล จะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นของแต่ละบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงศึกษาความพึงพอใจในการใช้บทเรียนออนไลน์ได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหา และศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อให้เกิดทักษะการแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของนักศึกษาครู ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยศึกษาความรู้ทางคณิตศาสตร์ ทักษะการแก้ปัญหา และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 1020203 คณิตศาสตร์ สำหรับครูประถมศึกษา 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 51 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

แบบแผนการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผน การทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (One-Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T_1	X	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

- T_1 แทน การสอบก่อนการจัดกระทำทดลอง
 X แทน การจัดกระทำหรือการให้ตัวแปรทดลอง
 T_2 แทน การสอบหลังการจัดกระทำทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหานักศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างรูปแบบการสอนแบบผสมผสาน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ หลักการและเหตุผลของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ขั้นตอนการสอนของรูปแบบ การวัดและประเมินผลรูปแบบ และสื่อ/สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งได้ผลการประเมินมีค่าเท่ากับ 4.38 อยู่ในระดับมีความเหมาะสมระดับมาก และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59

2. แบบทดสอบความรู้ทางคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก หากคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยพิจารณาหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยจะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 ไว้จำนวน นำแบบทดสอบไปทดลองใช้และหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อโดยคำนวณจากสูตร KR-20 คัดเลือกข้อสอบจำนวน 30 ข้อ ที่มีความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.4 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) 0.2-0.6 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

3. แบบวัดทักษะในการคิดแก้ปัญหา หากคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบลักษณะการใช้คำถาม ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดความถูกต้องทางด้านภาษา และความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน หากคุณภาพโดยการตรวจสอบลักษณะการใช้คำถาม ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดความถูกต้องทางด้านภาษา และความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ปฐมนิเทศนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 51 คน
2. เตรียมสถานที่ในการทดลอง ณ ห้องเรียนสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ตามแผนที่กำหนดไว้จำนวน 1 ภาคเรียน การศึกษา
4. ทดสอบความรู้ทางคณิตศาสตร์ แบบวัดทักษะในการคิดแก้ปัญหา และประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเสร็จสิ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้คณิตศาสตร์ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test dependent
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test dependent
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. การพัฒนา รูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (PIDAL MODEL)

รูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (PIDAL MODEL) เป็นรูปแบบการสอนที่มีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบตามแนวทางการออกแบบวิจัยและพัฒนา (R&D) และแนวคิดการออกแบบระบบของ ADDIE Model (Kevin: 2008) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนวิเคราะห์ (Analysis Phase: A) การวิจัย (Research: R1) 2) การออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D&D) การพัฒนา (Development: D₁) 3) การนำไปใช้ (Implementation: I) ขั้นการวิจัย (Research: R2) และ 4) การประเมินผล (Evaluation: E) การพัฒนา (Development: D₂) และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหานักวิชาการ และงานวิจัยที่พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของโพลยา (Polya. 1957: 5-40); Wallas (1972); แบรินส์ฟอร์ด และสแตน (Brans Ford and Stein, 2007 : 1-2); ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล (2539: 129); ทิศนา แจมมณี (2554); กรมวิชาการ (2545: 195 – 196) และปกเทศ ชนะโยธา (2551: 57 – 58) ได้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาคังนี้

หลักการของรูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา

รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน โดยการนำสถานการณ์ปัญหาตามความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงบนพื้นฐานของประสบการณ์เดิม โดยอาศัยกระบวนการทางสังคมและปัญญา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทดลอง สังเกต หรืออภิปรายกลุ่ม แล้วนำไป ทบทวน ตรวจสอบ โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานทั้งออฟไลน์ และออนไลน์ ด้วยระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ค เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหานักเรียน โดยฝึกพัฒนาให้ผู้เรียนได้เผชิญกับปัญหา แสวงหาความรู้เพื่อมาใช้แก้ปัญหา ด้วยวิธีการคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุมีผล สามารถแก้ปัญหา หาแนวทางในการแก้ปัญหา และเลือกตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางคณิตศาสตร์ ทักษะการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ขั้นตอนการสอน (PIDAL MODEL)

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Preparation: P)

เป็นขั้นกำหนดปัญหา ผู้สอนสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน โดยการนำสถานการณ์ปัญหาตามความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสำรวจปัญหา จัดลำดับความสำคัญของปัญหา เลือกปัญหา และกำหนดปัญหา โดยในขั้นนี้ผู้สอนจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน จัดแหล่งเรียนรู้และทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 2 ขั้นระบุปัญหา (Identify the Problem: I)

เป็นขั้นทำความเข้าใจปัญหา วิเคราะห์เพื่อความเข้าใจปัญหา หาข้อมูลที่ต้องการทราบ แสวงหาความรู้เพื่อมาใช้แก้ปัญหาบนพื้นฐานของประสบการณ์เดิม ด้วยวิธีการคิดอย่างเป็นระบบคิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยกระบวนการทางสังคมและปัญญา ระดมสมอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาแนวทางในการแก้ปัญหา จากแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรในการค้นคว้าที่ผู้สอนกำหนดให้

ขั้นที่ 3 ขั้นวางแผนการแก้ปัญหา (Devising a plan: D)

เป็นขั้นใช้ทักษะการคิดในการแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม จากปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา และวางแผนการทำงานร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นดำเนินการ (Acts on the Strategies: A)

เป็นขั้นลงมือทำงานตามแผนที่วางไว้ กำกับการทำงานตามแผน โดยผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการกลุ่ม โดยผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ สื่อ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทรัพยากรในการค้นคว้าออนไลน์ พร้อมนำเสนอ

ขั้นที่ 5 ขั้นตรวจสอบ (Looking Back: L)

เป็นขั้นตรวจสอบคำตอบ ผู้เรียนมองย้อนกลับไปยังคำตอบ ที่ได้มาโดยเริ่มจากการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมเหตุสมผลของคำตอบและยุทธวิธีแก้ปัญหา วิเคราะห์วิธีการอื่นในการแก้ปัญหา

บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

บทบาทของผู้สอน

1. บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจในกระบวนการสอน การให้คำแนะนำ ในการหาความรู้การแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดข้องในการทำงาน
2. บทบาทของผู้อำนวยความสะดวก คอยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ สื่อ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
3. บทบาทของผู้สนับสนุน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับ เสริมแรงทางบวก กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

บทบาทของผู้เรียน

1. บทบาทในการเป็นผู้นำ สามารถคิดอย่างเป็นระบบกำหนดปัญหา ยุทธวิธีในการแก้ปัญหา ตัดสินใจเลือกยุทธวิธีในการแก้ปัญหา และตรวจสอบยุทธวิธีในการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ โดยการกำหนดหน้าที่การทำงานสมาชิกในกลุ่มด้วยตนเอง

2. บทบาทการมีส่วนร่วม มีความพร้อมและความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในกลุ่ม ร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน แสวงหาคำตอบที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาาร่วมกันได้

3. บทบาทนักคิด สังเกตและใช้เหตุผลในการคิด แสวงหาปัญหา สาเหตุของปัญหา การแก้ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหา ได้อย่างเป็นระบบ และสมเหตุสมผล

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินความรู้ทางคณิตศาสตร์
2. ประเมินทักษะคิดแก้ปัญหา และแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

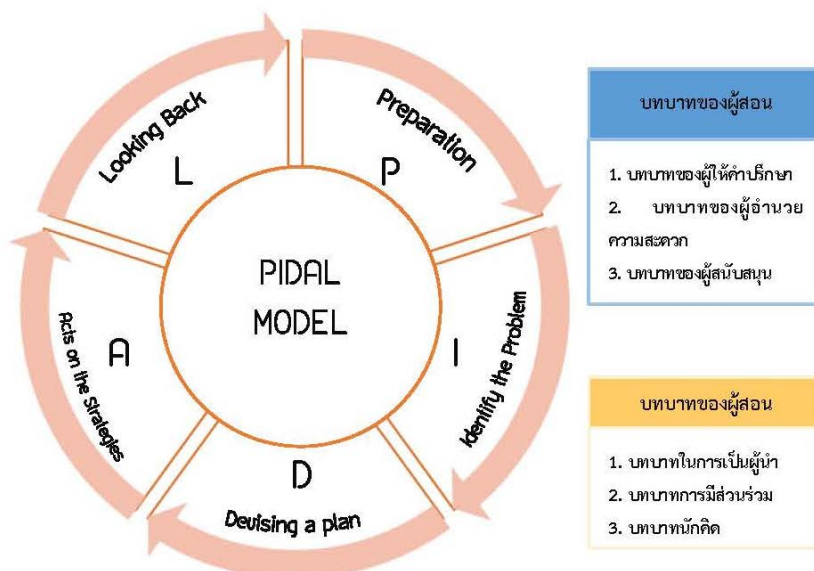
สื่อ/สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

1. สถานการณ์ปัจจุบัน หรือกรณีศึกษา จากสภาพจริง
2. บทเรียนออนไลน์
3. แหล่งเรียนรู้ทรัพยากรในการค้นคว้าออนไลน์
4. สื่อและอุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรม ทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
5. บรรยากาศในชั้นเรียนที่เป็นมิตร ไม่เกิดการแข่งขัน เสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และช่วยเหลือกัน มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น

หลักการ: รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน โดยการนำสถานการณ์ปัญหาตามความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงบนพื้นฐานของประสบการณ์เดิม โดยอาศัยกระบวนการทางสังคมและปัญญา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทดลอง สังเกต หรือ อภิปรายกลุ่ม แล้วนำไป ทบทวน ตรวจสอบ โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานทั้งออฟไลน์ และออนไลน์ ด้วยระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ค เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยฝึกพัฒนาให้ผู้เรียนได้เผชิญกับปัญหา แสวงหาความรู้เพื่อมาใช้แก้ปัญหา ด้วยวิธีการคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล สามารถแก้ปัญหา หาแนวทางในการแก้ปัญหา และเลือกตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

วัตถุประสงค์: เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางคณิตศาสตร์ ทักษะการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ขั้นตอนการสอน (PIDAL MODEL)

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Preparation: P) เป็นขั้นกำหนดปัญหา ผู้สอนสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน โดยการนำสถานการณ์ปัญหาตามความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสำรวจปัญหา จัดลำดับความสำคัญของปัญหา เลือกปัญหา และกำหนดปัญหา โดยในขั้นนี้ผู้สอนจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน จัดแหล่งเรียนรู้และทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 2 ขั้นระบุปัญหา (Identify the Problem: I) เป็นขั้นทำความเข้าใจปัญหา วิเคราะห์เพื่อความเข้าใจปัญหา หาข้อมูลที่ต้องการทราบ แสวงหาความรู้เพื่อมาใช้แก้ปัญหบนพื้นฐานของประสบการณ์เดิม ด้วยวิธีการคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยกระบวนการทางสังคมและปัญญา ระดมสมอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาแนวทางในการแก้ปัญหา จากแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรในการค้นคว้าที่ผู้สอนกำหนดให้

ขั้นที่ 3 ขั้นวางแผนการแก้ปัญหา (Devising a plan: D) เป็นขั้นใช้ทักษะการคิดในการแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหาย่างเหมาะสม จากปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา และวางแผนการทำงานร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นดำเนินการ (Acts on the Strategies: A) เป็นขั้นลงมือทำงานตามแผนที่วางไว้ กำกับการทำงานตามแผน โดยผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการกลุ่ม โดยผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ สื่อ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทรัพยากรในการค้นคว้าออนไลน์ พร้อมนำเสนอ

ขั้นที่ 5 ขั้นตรวจสอบ (Looking Back: L) เป็นขั้นตรวจสอบคำตอบ ผู้เรียนมองย้อนกลับไปยังคำตอบ ที่ได้มาโดยเริ่มจากการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมเหตุสมผลของคำตอบและยุทธวิธีแก้ปัญหา วิเคราะห์วิธีการอื่นในการแก้ปัญหา

2. ผลการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้คณิตศาสตร์ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ของนักศึกษาระดับ สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ของนักศึกษาระดับสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คะแนนด้านความรู้	N	df	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	51	50	30	18.29	3.79	-9.055	.000*
หลังเรียน	51	50	30	23.47	2.72		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้ทางคณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาหลังได้รับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 23.47$) สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 18.29$) เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คะแนนทักษะ	N	df	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	51	50	15	8.26	1.46	-24.648	.000*
หลังเรียน	51	50	15	13.23	1.11		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาหลังได้รับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 13.23$) สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 8.26$) เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

การจัดการเรียนการสอน	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านผู้สอน	4.15	0.09	มาก
ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	4.25	0.07	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน	4.21	0.04	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.22	0.64	มากที่สุด

จากตาราง พบว่า เมื่อพิจารณาภาพรวมความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการสอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผลการเรียนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) และลำดับสุดท้ายคือด้านผู้สอน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$)

อภิปรายผล

รูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (PIDAL MODEL) มีผลการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดังนี้

1. ความรู้คณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก

การจัดการเรียนการสอนรู้ในงานวิจัยนี้มีการนำเสนอสถานการณ์ปัญหา เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัยและสนใจที่จะค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันท์ ฉิมวัย (2543: 54-63) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการแก้ปัญหของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปฏิบัติการกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปฏิบัติการกับที่ได้รับการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะการแก้ปัญหทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปฏิบัติการกับที่ได้รับการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของชลพร เมียนเพชร (2556: 137-162) ซึ่งได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมัลติมีเดียโดยใช้ภาพการ์ตูนเรื่องอัตรารส่วนและร้อยละ เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแก้ปัญหทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนภายหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมัลติมีเดีย โดยใช้ภาพการ์ตูน เรื่องอัตรารส่วนร้อยละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการแก้ปัญหทางคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียนภายหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมัลติมีเดียโดยใช้ภาพการ์ตูน เรื่องอัตรารส่วนร้อยละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมัลติมีเดียโดยใช้ภาพการ์ตูน เรื่องอัตรารส่วนร้อยละ อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในงานวิจัยนี้ เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่มีเน้นจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียน เรียนรู้ ทำกิจกรรม สร้างความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถ่ายทอดการเรียนรู้ อาศัยการเรียนรู้ร่วมกันในการเรียน และ ให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ อีกทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ขึ้นได้ด้วยตนเอง โดยที่สมาชิกแต่ละคนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการแบ่งปันทรัพยากรทางการเรียนรู้รวมถึงการให้กำลังใจแก่กันและกัน สมาชิกแต่ละคนต้องรับผิดชอบการช่วยส่งเสริมกระบวนการทำงานเป็นทีมร่วมกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบบทเรียนออนไลน์ ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้รายบุคคล ลดข้อจำกัดความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล จะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Johnson, McHugo และ Hall (2006) ศึกษาวิธีการนำการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานมาใช้ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนใช้แบบออนไลน์ ร่วมกับการเรียนแบบบรรยายในชั้นเรียนแบบเดิมที่เน้นการเรียนแบบเผชิญหน้า เนื้อหาของบทเรียนแบบออนไลน์จะครอบคลุมเนื้อหาที่เรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมแทนการเรียนแบบเผชิญหน้า โดยการออกแบบระบบต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมในการเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนแบบดั้งเดิมโดย การถามปัญหา การมอบหมายงาน และให้ทำโครงการ จากการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งในองค์ความรู้ที่เรียนได้ มากกว่าการเรียนออนไลน์และการ

เรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมเพียงอย่างเดียว เนื่องจากการ เรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานเป็นการรวมเอาข้อที่ดีที่สุดของวิธีการเรียนในชั้นเรียนแบบ ดั้งเดิมและระบบการเรียนออนไลน์เข้าด้วยกัน โดยผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติการภายใน ห้องปฏิบัติการ และทบทวนความรู้ในเนื้อหา นำไปใช้ในการแก้ปัญหาในการเรียน ได้ตามความต้องการของผู้เรียนอย่างอิสระด้วยการเรียนแบบออนไลน์ โดยมีผู้สอนเป็นผู้คอยชี้แนะเมื่อเกิดปัญหา ซึ่งการเรียนแบบนี้สามารถพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายชล จินใจ (2550) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานรายวิชาการเขียน โปรแกรม ภาษาคอมพิวเตอร์ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่า คะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคงทนทางการเรียนของกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดสรุปได้ว่าสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นไปใช้งานได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ

2. ทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาหลังการ ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก

รูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (PIDAL MODEL) เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาจากการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอน และความต้องการการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพการเรียนการสอน และความต้องการการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา ด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัด ประเมินผล และบทบาทของผู้เรียน และผู้สอนของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการสอนระดับอุดมศึกษา จำนวน 8 คน สอบถามความคิดเห็นต่อสภาพการเรียนการสอน และความต้องการการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา ด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และบทบาทของผู้เรียนและนักศึกษา จำนวน 36 คน จากการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักวิชาการ และงานวิจัยที่พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ได้แก่ โพลยา (Polya, 1957: 5-40), Wallas (1972), แบรินส์ฟอร์ด และ สเตน (Bransford and Stein, 2007: 1-2), ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล (2539: 129), ทิศนา เขมมณี (2545), กรมวิชาการ (2545: 195 – 196) และปกเทศ ชนะโยธา (2551: 57 – 58) และได้นำข้อมูลมาสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา (PIDAL MODEL) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบและด้านการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา และเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยมีหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยฝึกพัฒนาให้

ผู้เรียนได้เผชิญกับปัญหา แสวงหาความรู้เพื่อมาใช้แก้ปัญหา ด้วยวิธีการคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุมีผล สามารถแก้ปัญหา หาแนวทางในการแก้ปัญหา และเลือกตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Preparation : P) ขั้นที่ 2 ขั้นระบุปัญหา (Identify the Problem: I) ขั้นที่ 3 ขั้นวางแผนการแก้ปัญหา (Devising a plan : D) ขั้นที่ 4 ขั้นดำเนินการ (Acts on the Strategies: A) ขั้นที่ 5 ขั้นตรวจสอบ (Looking Back: L)

นอกจากนี้การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (PIDAL MODEL) ผู้สอนมีบทบาทของผู้ให้คำปรึกษา เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจในกระบวนการสอน การให้คำแนะนำ ในการหาความรู้แก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดข้องในการทำงาน เป็นผู้อำนวยการความสะดวก คอยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ สื่อ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเป็นผู้สนับสนุน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับ เสริมแรงทางบวก กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และผู้เรียนมีบทบาทในการเป็นผู้นำ สามารถคิดอย่างเป็นระบบกำหนดปัญหา ยุทธวิธีในการแก้ปัญหา ตัดสินใจเลือกยุทธวิธีในการแก้ปัญหา และตรวจสอบยุทธวิธีในการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ โดยการกำหนดหน้าที่การทำงานสมาชิกในกลุ่มด้วยตนเอง มีบทบาทการมีส่วนร่วม มีความพร้อมและความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในกลุ่ม ร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน แสวงหาคำตอบที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาร่วมกันได้ และมีบทบาทนักคิด สังเกตและใช้เหตุผลในการคิด แสวงหาปัญหา สาเหตุของปัญหา การแก้ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และสมเหตุสมผล และผู้วิจัยได้จัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์ปัจจุบัน หรือกรณีศึกษา จากสภาพจริง ใช้สื่อและอุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรม ทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เป็นมิตร ไม่เกิดการแข่งขัน เสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และช่วยเหลือกัน มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น

จากหลักการ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน การกำหนดบทบาทของผู้เรียนและผู้สอน รวมทั้งการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทำให้การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (PIDAL MODEL) ส่งผลให้ทักษะการแก้ปัญหของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูราสกี (Muraski, 1979: 4104-A) ได้ทำการศึกษาผลการสอนอ่านทางคณิตศาสตร์กับความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์

พบว่ากลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน ทางคณิตศาสตร์จะมีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนอ่านทาง คณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของซิน (Xin, 2003: 4276-A) ได้ทำ การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบวิธีการสอนคณิตศาสตร์ด้วยการแก้ปัญหา โดยเน้นให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการแก้ปัญหา โดยวิธีการสอนแบบ SBI (Explicit Schema – Based Problem Solving Instructional Strategy) และวิธีการสอนแบบ TI (Traditional General Heuristic Instructional Strategy) พบว่า ทั้งสองวิธีมีความสามารถในการแก้ปัญหาแตกต่างกัน ซึ่ง โครงสร้างการสอนของทั้งสองวิธีนี้ คล้ายกันซึ่งการสอนจะเน้นให้มีการถ่ายโอนการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา งานวิจัยของ Klegeris; & Hurren (2011) ศึกษาผลกระทบของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในชั้นเรียนขนาดใหญ่ทั้งในด้านการรับรู้และความสามารถในการแก้ปัญหของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีผลกระทบเชิงบวกต่อการกระตุ้นความตั้งใจในการเรียนและการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในชั้นเรียน โดย นักศึกษาแสดงความเห็นว่าการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานช่วยให้เข้าใจ เนื้อหา รวมถึงมีความคงทนของความรู้ ได้ดีกว่าการเรียนรู้แบบปกติ นอกจากนี้จากการตรวจสอบแบบฝึกหัดยังพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถในการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้น งานวิจัยของไพฑูรย์ กานต์ชัยลักษณ์ (2557: บทคัดย่อ) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแก้ปัญหา ร่วมกันและเทคนิคซินเนคติกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแก้ปัญหา ร่วมกันและเทคนิคซินเนคติกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบฯ มีความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจมีต่อรูปแบบการเรียนการสอน หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอน และความต้องการการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพการเรียนการสอน และความต้องการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และบทบาทของผู้เรียน และผู้สอนของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการสอนระดับอุดมศึกษา จำนวน 8 คน สอบถามความคิดเห็นต่อสภาพการเรียนการสอน และความต้องการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา ด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และบทบาทของผู้เรียนและนักศึกษา จำนวน 36 คน และนำมาสังเคราะห์หลักการ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน การกำหนดบทบาทของผู้เรียนและผู้สอน รวมทั้งการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทำให้การจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน 5 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นเตรียมการ

(Preparation: P) ขั้นระบุปัญหา (Identify the Problem: I) ขั้นวางแผนการแก้ปัญหา (Devising a plan: D) ขั้นดำเนินการ (Acts on the Strategies: A) ขั้นตรวจสอบ (Looking Back: L) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจในกระบวนการสอน การให้คำแนะนำในการหาความรู้แก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดข้องในการทำงาน เป็นผู้อำนวยความสะดวก คอยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ สื่อ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเป็นผู้สนับสนุน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับ เสริมแรงทางบวก กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และผู้เรียนมีบทบาทในการเป็นผู้นำ สามารถคิดอย่างเป็นระบบกำหนดปัญหา ยุทธวิธีในการแก้ปัญหา ตัดสินใจเลือกยุทธวิธีในการแก้ปัญหา และตรวจสอบยุทธวิธีในการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ โดยการกำหนดหน้าที่การทำงานสมาชิกในกลุ่มด้วยตนเอง มีบทบาทการมีส่วนร่วม มีความพร้อม และความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในกลุ่ม ร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน แสวงหาคำตอบที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาร่วมกันได้ และมีบทบาทนักคิด สังเกตและใช้เหตุผลในการคิด แสวงหาปัญหา สาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และสมเหตุสมผล และผู้วิจัยได้จัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์ปัจจุบัน หรือกรณีศึกษา จากสภาพจริง ใช้สื่อและอุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรม ทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เป็นมิตร ไม่เกิดการแข่งขัน เสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และช่วยเหลือกัน มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (PIDAL MODEL) ส่งผลให้ความพึงพอใจมีต่อรูปแบบการเรียนการสอน หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทูกอว์ (Toukaw, 1994: 2934-A) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม การแก้ปัญหา และเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ และพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบเปิดกว้างในการสอนคณิตศาสตร์นั้นทำให้นักเรียนมีเจตคติทางคณิตศาสตร์ดีขึ้น และงานวิจัยของไพฑูรย์ กานต์ชัยลักษณ์ (2557: บทคัดย่อ) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแก้ปัญหาร่วมกันและเทคนิคซินเนคติกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการแก้ปัญหาร่วมกันด้วยเทคนิคซินเนคติกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเป็นรูปแบบที่เน้นการเรียนแก้ปัญหาร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงแนวคิดเห็นต่อกระบวนการแก้ปัญหา ทั้งในกิจกรรมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ส่งผลให้ผู้เรียนมี

ปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันเชิงบวก ผู้เรียนเกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ได้แนวทางในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและหลากหลายวิธี ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากการวิจัยพบว่า ผลการใช้รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทำให้ ความรู้คณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาการ และทักษะการแก้ปัญหานักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงควรมีการเสริมสร้างให้มีการนำรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหาไปใช้ในการจัดกิจกรรมในรายวิชาอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อนำรูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหา ไปใช้บูรณาการในการพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ควบคู่กันเป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหากับรูปแบบอื่น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยนำรูปแบบการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และ อาชีวศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช

2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ชลพร เมียนเพชร. (2556). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมัลติมีเดียโดยการใช้ภาพ การ์ตูน เรื่องอัตราส่วนและร้อยละ เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณีพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล. (2539). **การจัดกิจกรรมคณิตศาสตร์ในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.

ทศนา แจมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปกเกศ ชนะโยธา. (2551). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์**. ปรินญาณพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). **การพัฒนาการคิด**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิก พรินติ้ง.

ไพฑูริย์ กานต์รัชฎกุลชัย. (2557). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแก้ปัญหาร่วมกันและเทคนิคซินเนคติกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู**. วิทยานิพนธ์ปรินญาปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สายชล จินใจ. (2550). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานรายวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ 1 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ**. วิทยานิพนธ์ปรินญาปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สุนันท์ นิมวัย. (2543). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปฏิบัติ การกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. ปรินญาณพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Bransford, and Stein. (2007) **Principles for Teaching Problem Solving**. Retrieved from www.plato.com/downloads/papers/paper_04.pdf/

Guilford and Hoepfner, R. (1971). **The Analysis of Intelligence**. New York : McGraw-Hill Book Company.

Johnson, K., McHugo, C., & Hall, T. (2006). **Analysing the efficacy of blended learning using Technology Enhanced Learning (TEL) and m-learning delivery technologies**. 23rd ed. Ascilite In The University: Sydney.

Klegeris, A.; & Hurren, H. (2011). "Impact of problem-based learning in a large classroom setting: student perception and problem-solving skills". **Advances in Physiology Education**. 35(4): 408-415.

.....

Kruse, Kevin. (2008). **Introduction to Instructional Design and the ADDTE Model**. [online].

From [http:// www.transformativedesigns.com/id_systems.html](http://www.transformativedesigns.com/id_systems.html). Retrieved January 1, 2019.

Muraski, Sue Virginia. (1979). “A Study of Effects of Explicit Reading Instruction On Reading Performance in Mathematics and on Problem Solving Ability of Sixth Grade”.

Dissertation Abstracts International. 39(7): 4104-A.

Polya, George. (1957). **How to Solve It : A New Aspect of Mathematical Method (Penguin Science)**.

New York: Doubleday and Company Garden City.

Togaw. Paul William. (1994). “A Study of the Effect of using an open Approach to Teaching Mathematics upon the Mathematics Problem-Solving Behaviors of Second School Student”.

Dissertation Abstracts International. 54(8): 2534-A.

Wallas, G. (1972). **The Art of thought**. London: Watts.

Xin, Yan Ping. (2003). “A comparison of the Instruction Approaches on Mathematics word Problem

Solving By Student with Learning Problem”. **Dissertation Abstracts International**. 63(12): 4276-A.